

LIETUVOS NACIONALINĖS MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKOS
GENERALINIS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL AKCIJOS „METŲ KNYGOS RINKIMAI“
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2021 m. spalio 18 d. Nr. B- 312

Vilnius

Įgyvendindamas 2021 m. kovo 26 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka) Skaitymo skatinimo programos priemonių įgyvendinimo sutartį Nr. TR-104:

1. T v i r t i n u Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka) akcijos „Metų knygos rinkimai“ nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios Metų knygos rinkimų akcijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinio direktoriaus 2020 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. B-161.

3. P a v e d u:

3.1. Teisės ir žmogiškųjų išteklių skyriui su šiuo įsakymu supažindinti Inga Mitunevičiūtę, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros departamento direktorę, projekto „Skaitymo skatinimo programos priemonių 2021 metams įgyvendinimas“ įgyvendinimo darbo grupės vadovę.

3.2. Ingai Mitunevičiūtei, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros departamento direktorei, projekto „Skaitymo skatinimo programos priemonių 2021 metams įgyvendinimas“ įgyvendinimo darbo grupės vadovei, su šiuo įsakymu supažindinti darbo grupės narius.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai,
pavduojantis generalinį direktorių

Aidas Sinkevičius

V. Butkevičienė

Teisės ir žmogiškųjų išteklių
skyriaus vadovė

Vainora Knopkuvienė

Vaikų ir jaunimo
literatūros departamento
tyrimų ir sklaidos skyriaus vadovė
Goda Baranauskaitė-Daugovienė

Ugdymo ir mokymų
patalpų, informacinių
technologijų ir paslaugų plėtros
skyriaus vadovė
Sandra Leknickienė

PATVIRTINTA
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo
bibliotekos generalinio direktoriaus
2021 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. B-312

AKCIJOS „METŲ KNYGOS RINKIMAI“ NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akcijos „Metų knygos rinkimai“ nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato akcijos „Metų knygos rinkimai“ (toliau – Akcija) tikslą, organizavimo ir vertinimo tvarką, premijų knygų autoriams skyrimo sąlygas.
2. Akciją organizuoja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija), Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka), Lietuvos radijas ir televizija (toliau – LRT). Akcijos organizavimą reglamentuoja bendradarbiavimo sutartis, pasirašyta tarp Nacionalinės bibliotekos ir LRT Nr. BS-5-(1.308-01E) (2021-03-24), bei Skaitymo skatinimo programa 2019–2024 m., patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2018 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. ĮV-746/V-834.
3. Akcijos tikslas – skatinti Lietuvos rašytojus kurti, o leidėjus – leisti, kokybišką, vertingą literatūrą įvairaus amžiaus žmonėms, skatinti įvairaus amžiaus ir skirtingų socialinių grupių gyventojus skaityti, užtikrinti skaitymą skatinančios aplinkos kūrimą ir meniškai vertingos literatūros prieinamumą.
4. Premijos autoriams dydis nustatomas atsižvelgiant į Skaitymo skatinimo programos (toliau – Programa) biudžetą.
5. Akcijos nominantai skelbiami Vilniaus knygų mugėje, o Akcijos rezultatai skelbiami ir knygų autoriai apdovanojami gegužės 7 d., Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną.

II SKYRIUS KNYGŲ ATRANKOS IR VERTINIMO TVARKA

6. Akcijoje dalyvauja knygos, parašytos Lietuvos autorių, išleistos Lietuvoje arba užsienyje lietuvių kalba pirmą kartą nuo praėjusių metų sausio 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d.¹ ir užregistruotos leidinyje „Informacija apie Lietuvoje išleistus leidinius, gautus Nacionalinėje bibliotekoje“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 6 d. nutarimas Nr. 999 „Dėl dokumentų privalomųjų egzempliorių skaičiaus ir jų perdavimo bibliotekoms“) ir (arba) Nacionalinės bibliotekos elektroniniame kataloge (prieiga per Lietuvos bibliotekų elektroninių paslaugų portalą).
7. Knygoms atrinkti ir įvertinti sudaromos dvi ekspertų komisijos po 5 narius:
 - 7.1. ekspertai, vertinantys suaugusiesiems išleistas prozas, poezijos bei publicistikos ir dokumentikos knygas;
 - 7.2. ekspertai, vertinantys vaikams ir paaugliams išleistas knygas.

¹ Išimtis – 2021 m. Akcija, kurios metu dalyvauja knygos, išleistos 2020 m. rugsėjo 1 d.–2021 m. gruodžio 31 d.

8. Ekspertus į abi komisijas siūlo: Kultūros ministerija, Nacionalinė biblioteka ir LRT. Galutinį sprendimą dėl komisijų sudėties priima Skaitymo skatinimo programos įgyvendinimo darbo grupė.

8.1. Ekspertus į komisijas siūlančioms organizacijoms pasiūlius mažiau ekspertų nei reikalinga pilnai komisijų sudėčiai, likusius ekspertus teisę siūlyti turi Skaitymo skatinimo programos įgyvendinimo darbo grupė.

9. Komisijos darbe negali dalyvauti asmuo, jei numatytu laikotarpiu jo knygos yra pretendentes.

10. Komisijų sudėtį įsakymu tvirtina Nacionalinės bibliotekos generalinis direktorius.

11. Komisijos nariai su Nacionaline biblioteka pasirašo sutartis, kurios apibrėžia jų veiklos kryptį ir apimtį.

12. Komisijos darbui vadovauja pirmininkas. Pirmininką išsirenka kiekviena ekspertų komisija paprasta balsų dauguma.

13. Komisijos pirmininkas atstovauja komisijai ir pateikia argumentuotą komisijos sprendimą viešojoje informacinėje erdvėje bei pagal poreikį komisijos vardu komentuoja kitus su Akcija susijusius klausimus.

14. Komisijų veikla grindžiama kolegialiu jų kompetencijai priskirtų klausimų svarstymu, teisėtumo ir nešališkumo principais.

15. Komisijų nariai renkami 1 (vienų) metų kadencijai. Dalyvauti komisijoje tas pats asmuo gali ne daugiau nei du metus iš eilės.

16. Komisijų sprendimai priimami paprasta balsų dauguma ir įforminami posėdžio protokolu, kurį pasirašo komisijos pirmininkas ir posėdžio sekretorius.

17. Susidarius situacijai, dėl kurios komisijos šaukia ar yra šaukiamos į kitus posėdžius, jie taip pat įforminami protokolu.

18. Visi protokolai pagal poreikį organizatorių gali būti komentuojami viešojoje erdvėje.

19. Komisijos, atrinkdamos Akcijai knygas, vadovaujasi šiais kriterijais:

19.1. knygos vaikams ir paaugliams parašytos aktualia tema, ugdo emocinį intelektą ir mąstymą, teksto kalba taisyklinga, neperžengia tipinio skaitytojo vartojamo žodyno bei gramatinių konstrukcijų ribų, jaučiama teksto, iliustravimo ir apipavidalinimo dėmė, sąsajos su literatūrine poetika;

19.2. proza, poezija bei publicistika ir dokumentika suaugusiesiems įvairių žanrų, pasižymi originalumu, aktualumu, vertybinėmis nuostatomis ir integralumu, tinkamu knygos idėjos išpildymu, knyga reikšminga jos autoriaus kūrybos kontekste;

19.3. atskiros tęstinių kūrinių dalys gali būti traktuojamos ir vertinamos kaip savarankiški kūriniai.

20. Komisijos atrenka po penkias šių kategorijų knygas:

20.1. suaugusiesiems: proza; poezija; publicistika ir dokumentika;

20.2. knygos vaikams; knygos paaugliams.

21. Nesudarius penkių knygų sąrašo, jis gali būti skelbiamas trumpesnis, bet ne mažiau kaip trijų knygų arba sąrašas visai nesudaromas.

22. Komisijai išrinkus knygas, pretenduojančias tapti Akcijos nugalėtojomis, jų autoriai įpareigojami pasirašyti Originalumo deklaraciją (1 priedas) ir Autorių teisių turėtojo pasižadėjimą (2 priedas). Atsisakius tai padaryti, knyga nebepretenduoja tapti nugalėtoja ir komisija atrenka kitą kūrinių.

23. Kiekvienos kategorijos Metų knygą iš komisijų sudarytų sąrašų skaitytojai išrenka balsuodami.

24. Skaitytojai gali balsuoti organizatorių interneto svetainėse, elektroniniu ir paprastu paštu. Balsavimas reglamentuojamas bendradarbiavimo sutartyje tarp balsavimą organizuojančių šalių. Tikslūs adresai skelbiami kasmet prasidėjus balsavimui.

III SKYRIUS

PREMIJŲ METŲ KNYGOS AUTORiams SKYRIMO TVARKA

25. Skaitymo skatinimo programos įgyvendinimo darbo grupės atstovai suskaičiuoja galutinius skaitytojų balsus, skirtus kiekvienai iš komisijos išrinktų knygų.

26. Daugiausia balsų surinkusios poezijos, prozos bei publicistikos ir dokumentikos knygos suaugusiems skelbiamos šių kategorijų Metų knygomis.

27. Daugiausia balsų surinkusios knygos vaikams ir paaugliams skelbiamos šių kategorijų Metų knygomis.

28. Vadovaujantis Skaitymo skatinimo programos įgyvendinimo darbo grupės atstovų posėdžio protokolu, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinio direktoriaus įsakymu skiriamos premijos kiekvienos kategorijos Metų knygos autoriui (-iams).

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Šiuos nuostatus tvirtina, keičia ir pripažįsta netekusiais galios Nacionalinės bibliotekos generalinis direktorius.

30. Šie nuostatai yra skelbiami viešai ir yra prieinami susipažinti Akcijos organizatoriams.

Akcijos „Metų knygos rinkimai“
nuostatų
I priedas

(Knygos autoriaus (-ių) vardas, pavardė)

(Adresas, telefonas, elektroninis adresas)

Akcijai „Metų knygos rinkimai“

ORIGINALUMO DEKLARACIJA

20 - -

Vilnius

Patvirtinu (-ame), kad akcijoje „Metų knygos rinkimai“ dalyvaujanti knyga _____ (toliau – Kūrinyje) yra originalus mano / mūsų kūrybinės veiklos rezultatas. Garantuoju (-ame), kad Kūrinyje nepanaudojau (-ome) kitų autorių kūrinių ar jų atskirų dalių ir Kūrinyje ar jo atskiros dalys nepažeis jokių tretiesiems asmenims priklausančių autorių teisių.

Vardas ir pavardė

Parašas

Akcijos „Metų knygos rinkimai“
nuostatų
2 priedas

(Autorių teisių turėtojas)

(Adresas, telefonas, elektroninis adresas)

Akcijai „Metų knygos rinkimai“

AUTORIŲ TEISIŲ TURĖTOJO PASIŽADĖJIMAS

20 - -

Vilnius

Aš, _____, autorių teisių turėtojas / atstovaujantis autorių teisių turėtoją _____, pasižadu organizatoriams bendru sutarimu leisti naudoti akcijoje „Metų knygos rinkimai“ dalyvaujančio kūrinio _____ ištraukas Akcijos viešinimo tikslais ne vėliau kaip 1 (vieną) metų nuo šio pasižadėjimo pasirašymo dienos.

Autorių teisių turėtojas / atstovaujantis autorių teisių turėtoją

Parašas